www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در نیم سال اوّل **(دی ماه)** سال **۱۳۸۹**		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان‌شناسی	
۱	در تولید هریک از عبارات زیر، کدام نقش زبانی تأثیر داشته است؟	۰/۵
	الف) نمایشگاه نقّاشی‌های سهراب سپهری در موزه‌ی هنرهای معاصر برگزار می‌گردد.	
	ب) قدرت تخیّل کودک به خلّاقیّت او کمک می‌کند.	
۲	با توجّه به بیت زیر:	
	«گر چه من خود ز عدم دل‌خوش و خندان زادم عشق آموخت مرا شکل دگر خندیدن»	
	الف) شیوه‌ی ساخت واژگان مشخّص شده را بنویسید.	۰/۵
	ب) بیت بالا نظم است یا شعر؟ دلیل خود را بنویسید.	۰/۷۵
	پ) واژه‌ی «خندیدن» در گذر زمان چه وضعیّتی یافته است؟	۰/۵
۳	الگوی هجایی واژه‌ی «رؤیت» را بنویسید.	۰/۵
۴	در تولید واحد زبانی زیر، کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است ؟	۰/۵
	« دانش‌آموز مدرسه این بهترین، با دوستان خود به کوهستان‌های شمال رفتند.»	
۵	عبارات نوشته شده در گروه« الف» را به روابط معنایی خود در گروه «ب» وصل کنید.(توجّه: یکی از روابط معنایی در گروه «ب» زیادی است.)	۰/۷۵

(الف)	(ب)
۱- نغز و دلکش	تضمّن
۲- لاله و شقایق	تضاد
۳- هنر و مجسّمه‌سازی	ترادف
	تناسب

	ب) نگارش	
۶	همه‌ی اسناد تجاری ..... هستند .	۰/۲۵
۷	کدام نوشته‌ها بر اساس پژوهش‌های شما و دیگران آفریده شده‌اند؟	۰/۲۵
۸	«زندگی‌نامه»گونه‌ای از نوشته‌های .....است.	۰/۲۵
۹	با توجّه به عبارت زیر، گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.	۰/۲۵
	« نویسندگان از شیوه‌های مختلفی برای ساخت طنز استفاده می‌کنند که اساس همه‌ی آن‌ها ..... است.»	
	الف) نقیضه‌پردازی ب) اقتباس از آثار ادبی	
	پ) برهم زدن عادت‌ها ت) طولانی کردن مطلب	
۱۰	وجود چه عاملی در نوشته‌ی زیر بر قدرت طنز آن افزوده است؟	۰/۵
	« طنزیم کنندگان چاله‌های خیابان، سهم بالایی در روحیّه دادن به استادان مکانیک دارند.»	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در نیم سال اوّل **(دی ماه)** سال **۱۳۸۹**		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۱	در کدام یک از عبارت‌های زیر از آرایه‌ی «حس‌آمیزی» و در کدام عبارت از « ایهام» استفاده شده است؟	۰/۵
	الف) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران ب) حرف‌هایم مثل یک تکه چمن روشن بود	
	پ) چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد ت) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند	
۱۲	استفاده از کدام واژه در عبارت زیر غلط است؟ دلیل آن را بنویسید.	۰/۵
	«کتاب زبان فارسی رشته‌های تجربی و ریاضی از کتاب زبان فارسی رشته‌ی علوم انسانی متفاوت است.»	
۱۳	چرا زندگی‌نامه باید دور از تعصّب و غرض‌ورزی نوشته شود؟	۰/۵
۱۴	« فهرست ها و کتاب شناسی‌ها » جزء کدام یک از منابع به شمار می‌روند؟	۰/۵
	الف)منابع اصلی ب) منابع دیداری و شنیداری پ) منابع فرعی ت) دایرة المعارف	
۱۵	یک دایرة المعارف چند دانشی همراه با نویسنده‌ی آن نام ببرید.	۰/۵
۱۶	بیت زیر را باز گردانی کنید.	۱
	«چون شیر به خود سپه‌شکن باش فرزند خصال خویشتن باش»	
	پ) دستور	
۱۷	در گروه اسمی «موفّقیّت نوجوانان» نوع دقیق تکواژها را مشخّص کنید. (نوع دقیق تکواژ مورد نظر است؛ نه آزاد و وابسته بودن آن)	۱/۵
۱۸	گونه‌ی مؤدّبانه‌ی افعال جملات زیر را بنویسید.	۰/۵
	« از تو می‌خواهم این کتاب را به من بدهی.»	
۱۹	جمله‌ی زیر را تبدیل به ناگذر کنید.	۰/۵
	«خواندن آیات الهی، خشم و نفرت را از خانه‌ها می بَرَد.»	
۲۰	با توجّه به جمله‌ی:	
	« با خواندن داستان‌های پیامبران، درس زندگی را فرا می‌گیریم.»	
	الف) ساختمان فعل جمله را بررسی کنید.	۰/۲۵
	ب) فعل جمله را با حفظ شخص تبدیل به ماضی استمراری کنید.	۰/۲۵
	پ) نمودار مناسب جمله را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.	۱
۲۱	وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر بیابید، نام آن را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.	۰/۷۵
	« آرزوی همه مردم این است که فرزندانی موفّق و دانا تربیت کنند.»	
۲۲	با توجّه به جمله‌ی زیر:	
	« هنرآموزان تلاشگر ایرانی، نشست‌وبرخاست با بزرگان را ارج می‌نهند.»	
	الف)واژگان « مشتق»، « مرکّب» و « مشتق- مرکّب» را مشخّص کنید.	۱
	ب) واژه‌ی غیر ساده‌ی « هنرآموزان» را تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.	۰/۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**	مدّت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۹**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در نیم سال اوّل **(دی ماه)** سال **۱۳۸۹**		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۳	در عبارت «ما، ایرانیان، باید با علاقه به ادبیّات گرانقدرخود، جوهر آزادمنشی را به جهانیان بیاموزیم.»	
	الف) متمّم اسم را بیابید.	۰/۲۵
	ب) کدام واژه دارای نقش تبعی «بدل» است؟	۰/۲۵
۲۴	تفاوت پسوندهای دو واژه‌ی «وحشی گری» با «کوزه گری» در چیست؟	۰/۵
۲۵	اجزای تشکیل دهنده‌ی واژه‌ی «خداشناس» را در الگوی..... + ... ⟵ ..... قرار دهید.	۰/۷۵
	ت) املا و بیاموزیم	
۲۶	با توجّه به متن زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.	
	«گل سنبل چونان کودکی مسرور بر روی شب‌پره لبخند می‌زند و خود را مدیون ابر سخاوتمند می‌داند و می‌خواهد بداند در باغچه‌ای که زندگی در آن را ترجیه می‌دهد، چه می‌گذرد و با چه کسانی «مُ/ء/انست دارد.»	
	الف) در واژه‌ی «سنبل» کدام فرایند واجی به کار رفته است؟	۰/۲۵
	ب) یک واژه بیابید که در آن فرآیند واجی ادغام به کار رفته باشد.	۰/۲۵
	پ) نوع «ان» در «بهاران» به چه مفهومی اشاره دارد؟	۰/۲۵
	ت) یک واژه بیابید که در آن صامت میانجی «ا» به کار رفته باشد.	۰/۲۵
	ث) چرا واژه‌ی «می‌خواهد» نامطابق املایی محسوب می‌شود؟	۰/۲۵
	ج) یک غلط املایی بیابید و شکل درست آن را بنویسید.	۰/۲۵
	چ) شکل درست همزه /ء/ را در کلمه ی«مُ/ء/انست» بنویسید.	۰/۲۵
	با توجّه به معنی داده شده، گزینه‌ی غلط را مشخّص کنید.	۰/۲۵
۲۷	الف)شعرِسخته: شعر سنجیده و خوب ب) تسویه : پاک کردن	
	پ) نقض پیمان: شکستن پیمان ت) احسن: نیکوتر	
	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید.	۱
۲۸	گماشته و منسوب – ثمین و گران بها – لمحه و لحظه – قایت و فرجام – صدای مهزون – خطوات متقارب	
	فرزند صاحب فراست – غاشیه‌ی اسب – مرغوبیّت کالا – درر و لعالی – ضیعتک حلال – صناعت ظریف	
	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	۲۰ جمع نمره

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک - علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۹**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در نیم سال اوّل **(دی ماه)** سال **۱۳۸۹**	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکّر از مصحّحین محترم. راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. **بدیهی است که به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلّق می‌گیرد.**	
	الف) زبان‌شناسی	
۱	الف) ایجاد ارتباط (۰/۲۵) ب) محمل اندیشه (۰/۲۵)	۰/۵
۲	الف) دل‌خوش: ترکیب (۰/۲۵) خندان: اشتقاق (۰/۲۵)	۱/۷۵
	ب) شعر (۰/۲۵) زیرا علاوه بر وزن و قافیه، از صور خیال نیز بهره برده است. (۰/۵)	
	پ) بدون هیچ تغییر به مرحله‌ی بعد منتقل شده است. (۰/۵)	
۳	صامت + مصوّت + صامت (۰/۲۵) صامت + مصوّت + صامت (۰/۲۵)	۰/۵
۴	هم نشینی (۰/۲۵) و نحوی (۰/۲۵)	۰/۵
۵	۱- نغز و دلکش: ترادف (۰/۲۵) ۲- لاله و شقایق: تناسب (۰/۲۵) ۳- هنر و مجسّمه سازی: تضمّن (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش	
۶	رسمی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	تحقیقی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	تشریحی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	پ) (۰/۲۵)(برهم‌زدن عادت‌ها)	۰/۲۵
۱۰	وجود غلط املایی آگاهانه (۰/۵)	۰/۵
۱۱	ب) حس‌آمیزی(۰/۲۵) پ) ایهام (۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	از (۰/۲۵) زیرا حرف اضافه‌ی اختصاصی متفاوت « با» است نه « از» (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	تا بتواند سهم خود را در پژوهش‌های تاریخی و فرهنگی حفظ کند. (۰/۵)	۰/۵
۱۴	پ) (۰/۵) (منابع فرعی)	۰/۵
۱۵	احصاء العلوم (۰/۲۵) فارابی (۰/۲۵) یا الفهرست ابن ندیم (ذکر یک مورد کافی است.)	۰/۵
۱۶	به خودت متّکی باش و مانند شیر، به تنهایی لشکری را از بین ببر (۰/۵) و به نیکی‌ها و ارزش‌های خودت توجّه کن » (۰/۵)	۱
	پ) دستور زبان	
۱۷	موفّق: قاموسی(۰/۲۵) یت: اشتقاقی(۰/۲۵) ـِ: دستوری (۰/۲۵)	۱/۵
	نو: قاموسی (۰/۲۵) جوان: قاموسی (۰/۲۵) ان: تصریفی (۰/۲۵)	
۱۸	می‌خواهم ← استدعا می‌کنم (۰/۲۵) یا خواهش می‌کنم یا تمنّا می‌کنم	۰/۵
	بدهی ← مرحمت کنی (بکنی) (۰/۲۵)	
۱۹	خشم و نفرت از خانه‌ها (۰/۲۵) می‌رود. (۰/۲۵)	۰/۵
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۹**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد **سراسر کشور** در نیم سال اوّل **(دی ماه)** سال **۱۳۸۹**	**مرکز سنجش آموزش و پرورش** http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۰	الف) پیشوندی(۰/۲۵) ب) فرا می‌گرفتیم (۰/۲۵) پ) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵) 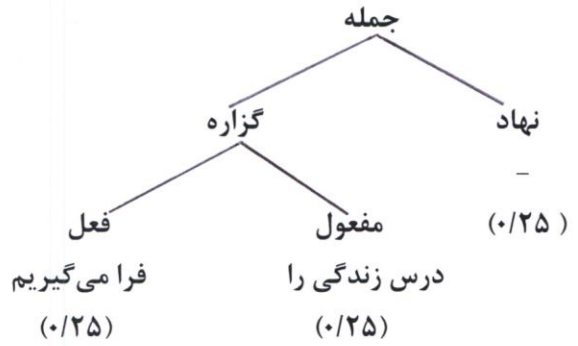 	
۲۱	همه (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵) آرزوی همه مردم رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵)	
۲۲	الف) مشتق: تلاشگر (۰/۲۵) ایرانی(۰/۲۵) مرکّب: هنرآموز (۰/۲۵) مشتق– مرکّب: نشست‌وبرخاست (۰/۲۵) ب) هنرآموز + ان(۰/۲۵) هنر+ آموز (۰/۲۵)	
۲۳	الف) ادبیّات (۰/۲۵) ب) ایرانیان(۰/۲۵)	
۲۴	واژه‌ی « وحشی‌گری» دارای یک پسوند (گری) است؛ (۰/۲۵) در صورتی که واژه‌ی « کوزه گری» دارای دو پسوند (گر+ی) است. (۰/۲۵)	
۲۵	اسم (۰/۲۵) + بن مضارع (۰/۲۵) ⟵ صفت (۰/۲۵)	
	ت) املا و بیاموزیم	
۲۶	الف) ابدال (۰/۲۵) ب) شب پره (۰/۲۵) پ) هنگام، (۰/۲۵) (زمان) **(لطفاً به هنگام تصحیح این سوال به توضیح زیرنویس توجه شود.)** ت) باغچه‌ای (۰/۲۵) ث) چون حرف « و» در این واژه تلفّظ نمی شود. (۰/۲۵) ج) ترجیه: ترجیح (۰/۲۵) چ) « مؤانست» (۰/۲۵)	۱/۷۵
۲۷	ب) (۰/۲۵) تسویه	۰/۲۵
۲۸	منصوب (۰/۲۵) غایت (۰/۲۵) محزون (۰/۲۵) لآلی (۰/۲۵)	۱
	شاد باشید	جمع نمره ۲۰

(توجه: همکاران محترم ضمن عرض پوزش با توجه به نبودن کلمه بهاران در متن داده شده قسمت (پ) سوال ۲۶ حذف و بارم آن به سوال ۲۷ اضافه شود. ضمناً چنانچه دانش آموزی به قسمت (پ) سوال مذکور پاسخ درست داده باشد نمره لازم منظور شود و بارم سوال ۲۷ همان ۰/۲۵ لحاظ شود.)

www.alm.loxblog.com